

Федерације БиХ”, број: 66/13 од 28.08.2013. године, несумњиво се закључује да је прописивањем својеврсне одговорности које се намећу општинама као јединицама локалне самоуправе, а које су предмет регулисања оспорене одредбе Закона, јер подразумевају издавање прописаних правних аката и дозвола, те и чињења од стране општинских органа за регулисање издавања обавезне урбанистичко – грађевинске документације, уклањање непрописно изграђених објеката и сл., а без истовременог преноса и потребних средстава за њихово вршење, повријеђено право локалне самоуправе, па тиме и Града Тузла као јединице локалне самоуправе.

У конкретном случају утврђено је да према оспореној одредби Закона, електроенергетски субјект није дужан плаћати посебне накнаде осим накнаде за концесију и накнада утврђених другим законима, односно, електроенергетски субјект који обавља своју дјелатност као јавну услугу има право своје инсталације постављати у јавне површине као и у путном појасу путне инфраструктуре, али се ослобађа накнаде у складу са важећим техничким и другим прописима, уз обавезу прибављања сагласности од институција надлежних за управљање јавним површинама, које су имовина јединица локалне самоуправе.

Наиме, из утврђеног чињеничног стања несумњиво се закључује да из става 2. члана 73. Закона проистиче да електроенергетски субјект као инвеститор није дужан да плаћа накнаде које својим прописом одреди јединица локалне самоуправе, због тога што је доношење Закона о концесији и других закона изван надлежности јединица локалне самоуправе. Према овој одредби, у случају да је инвеститор изградње електроенергетског објекта електроенергетски субјект који је претходно ријешио имовинско-правне односе, јединица локалне самоуправе нема право да својим прописом утврди и да наплати било какву накнаду, као што је накнада за издавање урбанистичко-грађевинске документације (нпр. урбанистичке сагласности, одобрење за грађење, употребна дозвола). Издавању урбанистичко-грађевинске документације претходе одређени трошкови, као што су трошкови увиђаја, исколчења грађевине, комисије за технички преглед објекта при издавању употребне дозволе и сл. Ове трошкове претходно сноси орган јединице локалне самоуправе који је надлежан за издавање тих одобрења, а накнадно их у складу са својим прописом о накнадама наплаћује од инвеститора. Осим тога, када је у питању изградња електроенергетског објекта и уколико је инвеститор електроенергетски субјект, трошкове издавања дозвола, одобрења и других накнада сноси непосредно јединица локалне самоуправе, јер је према овој одредби електроенергетски субјект ослобођен плаћања било каквих накнада осим оних прописаних законом.

Такође, из одредбе става 3. члана 73. Закона проистиче да електроенергетски субјект без накнаде има право постављати своје инсталације у јавне површине као и у путном појасу путне инфраструктуре. Из ове одредбе произилази да електроенергетски субјект није дужан да плаћа накнаде за инсталације постављене у јавним површинама и путном појасу у надлежности јединица локалне самоуправе, чиме се јединицама локалне самоуправе онемогућава доношење прописа

којима се утврђује накнада за коришћење јавних добара у случају да таква добра користи електроенергетски субјект.

Уважавајући чињеницу да електроенергетски сектор, као сектор од општег јавног интереса може имати одређене погодности, какве су и предвиђене Законом, Уставни суд Федерације сматра да те погодности не могу бити на штету права јединица локалне самоуправе, те, уколико виши ниво власти прописује ослобађања од такси и накнада које припадају јединицама локалне самоуправе, дужан је истовремено обезбиједити и приенос средстава за њихово обављање, што оспореном одредбом Закона није учињено.

На основу изложеног Уставни суд Федерације је утврдио да је оспореном одредбом Закона на јединице локалне самоуправе извршен својеврстан пренос послова и надлежности без истовременог преноса потребних средстава за њихово вршење, на који начин се поврјеђује право јединица на локалну самоуправу, у конкретном случају, право на локалну самоуправу Града Тузла.

Ову пресуду Уставни суд Федерације донио је једногласно у саставу: Александра Мартиновић, предсједница Суда, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, проф. др Един Муминовић и др сц. Ката Сењак, судије Суда.

Предсједница
Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине

Александра Мартиновић, с.р.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-10/19
Sarajevo, 18.06.2019. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevu Gradonačelnika Grada Tuzla za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa primjenom člana 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, na osnovu člana IV.C.3.10. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave, održanoj dana 18.06.2019. godine, donio je

PRESUDA

1. Utvrđuje se da je članom 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije BiH”, br.: 66/13 i 94/15), povrijeđeno право na lokalnu samoupravu Grada Tuzla.

2. Presudu objaviti u “Službenim novinama Federacije BiH”, “Službenim novinama Tuzlanskog kantona” i “Službenom glasniku Grada Tuzla”.

О б р а з л о ж е н ј е

1. Podnosilac zahtjeva i predmet zahtjeva

Gradonačelnik Grada Tuzla (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva) podneskom broj: 02/05-A-000454-2019 od 22.01.2019. godine, koji je u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ustavni sud Federacije) zaprimljen dana 25.01.2019. godine, podnio je zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi sa primjenom člana 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: osporena odredba Zakona).

U skladu sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, podnosilac zahtjeva je ovlašten za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Federacije.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu na osnovu Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine su: podnosilac zahtjeva i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnosilac zahtjeva smatra da je osporenim odredbom Zakona jedinicama lokalne samouprave nametnuta obaveza u vidu izdavanja propisanih pravnih akata i dozvola, te činjenja od strane organa jedinica lokalne samouprave, kao što su izdavanje obavezne urbanističko-građevinske dokumentacije, a da istovremeno nije izvršen prijenos potrebnih sredstava za njihovo vršenje, čime se povrjeđuje pravo na lokalnu samoupravu.

Obrazlaže da u konkretnom slučaju, elektroenergetski subjekt prema osporenoj odredbi Zakona, nije dužan plaćati posebne naknade, osim naknade za koncesiju i naknade utvrđene zakonima. Navodi da elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu, ima pravo postavljati svoje instalacije u javne površine, kao i u putnom pojasu putne infrastrukture, ali da se oslobađa naknade u skladu sa važećim tehničkim i drugim propisima, uz obavezu pribavljanja saglasnosti od institucija nadležnih za upravljanje javnim površinama, koje su izvorna imovina jedinice lokalne samouprave.

Podnosilac zahtjeva smatra da ove pogodnosti, koje su utvrđene osporenim odredbom Zakona idu na štetu prava jedinica lokalne samouprave. Sa tim u vezi, zaključuje da ukoliko viši nivo vlasti propisuje oslobađanje od taksi i naknada, koje pripadaju jedinicama lokalne samouprave, dužni su istovremeno obezbijediti prijenos sredstava za njihovo obavljanje, što osporenim odredbom Zakona nije učinjeno. Ponavlja da se iz osporene odredbe Zakona može zaključiti da elektroenergetski subjekt, kao investitor, nije dužan da plaća naknade koje svojim propisom odredi jedinica lokalne samouprave, zbog toga što je donošenje Zakona o koncesiji i drugih zakona izvan nadležnosti jedinica lokalne samouprave. To znači da, prema osporenoj odredbi Zakona, u slučaju da je investitor izgradnje elektroenergetskog objekta, elektroenergetski subjekt koji je prethodno riješio imovinsko-

pravne odnose, jedinica lokalne samouprave nema pravo da svojim propisom utvrdi i da naplati bilo kakvu naknadu, kao što je naknada za izdavanje urbanističko-građevinske dokumentacije (npr. urbanistička saglasnost, odobrenje za građenje, upotrebna dozvola). Izdavanje navedene dokumentacije jedinici lokalne samouprave proizvodi određene troškove, kao što su troškovi uviđaja, iskoličenja građevine, troškovi komisije za tehnički pregled objekta pri izdavanju upotrebne dozvole i sl. Navedene troškove prethodno snosi organ jedinice lokalne samouprave, koji je nadležan za izdavanje tih odobrenja, a naknadno ih u skladu sa svojim propisima o naknadama, naplaćuje od investitora.

Iz navedenih razloga podnosilac zahtjeva smatra da je osporenim odredbom Zakona ovoj jedinici lokalne samouprave povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu iz člana 8. stav 2. i čl. 10., 11., 53., 56. i 58. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o principima lokalne samouprave) i člana 4. stav 6. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi, jer je federalni nivo vlasti nametnuo obavezu jedinici lokalne samouprave, bez prijenosa potrebnih sredstava za njenu realizaciju.

Podsjeća da su, u skladu sa članom 58. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave, koji je stupio na snagu 07.09.2006. godine, Federacija i kantoni bili dužni uskladiti svoje zakone sa navedenom odredbom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave u roku od šest mjeseci, od dana njegovog stupanja na snagu.

Na osnovu iznesenog podnosilac predlaže da Ustavni sud Federacije donese presudu kojom će utvrditi da je osporenim odredbom Zakona povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Grada Tuzla, jer su mu nametnute obaveze bez dodjele sredstava potrebnih za njihovo djelotvorno obavljanje.

4. Bitni navodi odgovora na zahtjev

U skladu sa članom 16. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 6/95 i 37/03), Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-10/19 od 11.02.2019. godine zatražio od Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da dostave odgovor na podneseni zahtjev u roku od 30 dana od dana prijema akta. Odgovor nije dostavljen.

Takođe, u skladu sa članom 17. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine, Ustavni sud Federacije je aktom broj: U-10/19 od 11.02.2019. godine zatražio od Saveza opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savez opština i gradova) da obavijeste Sud da li su, i na koji način učestvovali u postupku konsultacija u ime ove jedinice lokalne samouprave u toku priprema, odnosno donošenja Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Savez opština i gradova je podneskom broj: 70/19 od 05.03.2019. godine obavijestio da je bio konsultovan tokom javne rasprave u proceduri donošenja Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 66/13) tokom mjeseca decembra 2011. godine. Odredbe

Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 94/15) nisu relevantne za ovaj predmet.

5. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Amandman XVIII

Član VII.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

"Međunarodni ugovori i drugi sporazumi koji su na snazi u Bosni i Hercegovini i Federaciji, te opšta pravila međunarodnog prava čine dio zakonodavstva Federacije. U slučaju nesaglasnosti međunarodnog ugovora, odnosno sporazuma i zakonodavstva, prevladava međunarodni ugovor, odnosno sporazum."

Amandman XCVI

U članu IV.C.10 iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud. Takav postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti opštine i gradovi, kao i udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev opštinskog ili gradskog vijeća, načelnika opštine ili gradonačelnika grada, ili udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju (4) i (5);

B. Evropska povelja o lokalnoj samoupravi

Član 2.

Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i, gdje je to moguće - ustavom.

Član 3. stav 1.

Koncept lokalne samouprave

1. Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost lokalnih vlasti da, u granicama zakona, regulišu i rukovode znatnim dijelom javnih poslova, na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 4.

Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne sprječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.

2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.

3. Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom

prenošenja odgovornosti na neku drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge-centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.

5. U slučajevima prenošenja ovlaštenja sa centralnih ili regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.

6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Član 6. stav 1.

Odgovarajuća organizacija uprave i izvori sredstava za obavljanje poslova lokalne vlasti

1. U mjeri u kojoj to nije u sukobu sa opštim statutarnim odredbama, lokalne vlasti će imati mogućnost da određuju vlastitu internu upravnu strukturu, u cilju njenog prilagođavanja lokalnim potrebama i efikasnog rukovođenja radom organa uprave.

Član 9.

Izvori finansiranja lokalnih vlasti

1. Lokalne vlasti će, u skladu sa ekonomskom politikom zemlje, imati pravo na odgovarajuće vlastite izvore finansiranja, kojima će raspolagati slobodno, u okviru svojih ovlaštenja.

2. Izvori finansiranja lokalnih vlasti će biti primjereni njihovim dužnostima koje propisuju ustav i zakon.

3. Najmanje jedan dio sredstava lokalnih vlasti će poticati od lokalnih taksi i naknada za koje lokalne vlasti, u mjeri utvrđenoj statutom, imaju pravo da utvrđuju stope.

4. Sistemi finansiranja na kojima se zasnivaju izvori sredstava lokalnih vlasti treba da budu dovoljno raznoliki i elastični kako bi omogućili usklađivanje, u najvećoj mogućoj mjeri, sa stvarnom procjenom troškova za obavljanje njihovih aktivnosti.

5. Potreba zaštite finansijski slabijih lokalnih vlasti nalaže uspostavljanje odgovarajućih postupaka ili mjera finansijskog izjednačavanja, sa ciljem ispravljanja posljedica nejednake distribucije izvora finansiranja odnosno finansijskog opterećenja lokalnih vlasti. Takvim postupcima ili mjerama se ne mogu sužavati prava lokalnih vlasti koje one imaju u okviru svoje nadležnosti.

6. Lokalne vlasti će, na odgovarajući način, biti konsultovane u pogledu metoda na osnovu kojeg će im biti dodijeljeni redistribuirani izvori finansiranja.

7. Koliko god je to moguće, sredstva koja se prenose lokalnim vlastima neće imati karakter namjenskih sredstava. Dodjelom tih sredstava ne može se ugroziti diskreciono pravo lokalnih vlasti da vode politiku u okviru svojih ovlaštenja.

8. Kako bi im se omogućilo uzimanje kredita za kapitalne investicije, lokalnim vlastima je prijeko potrebno omogućiti pristup nacionalnom tržištu kapitala, u skladu sa zakonom.

Član 11.

Zakonska zaštita lokalne samouprave

Lokalne vlasti imaju pravo na pravna sredstva radi osiguranja slobodnog obavljanja svojih dužnosti i poštovanja principa lokalne samouprave uspostavljenih ustavom ili zakonom zemlje kojoj pripadaju.

Član 13.

Vlasti na koje se Povelja odnosi

1. Principi lokalne samouprave, sadržani u ovoj Povelji odnose se na sve kategorije lokalnih vlasti koje postoje na teritoriji zemlje potpisnice (...).

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09)

II. Definicija lokalne samouprave

Član 2.

Lokalna samouprava podrazumijeva pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, regulišu i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva.

Član 7.

Jedinica lokalne samouprave ima pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom u skladu sa zakonom.

Jedinica lokalne samouprave samostalno raspoložuje finansijskim sredstvima u skladu sa zakonom.

III. Samoupravni djelokrug jedinice lokalne samouprave

Član 8.

Jedinica lokalne samouprave ima vlastite nadležnosti ustanovljene ustavom i zakonom i ima pravo da se bavi svim pitanjima od lokalnog značaja koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu ustava i zakona.

Ona će biti samostalna u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od federalnih ili kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- (...)
- utvrđivanje politike korištenja i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara;
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korištenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
- utvrđivanje politike upravljanja i raspolaganja imovinom jedinice lokalne samouprave;
- (...)
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave;
- (...).

Osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom, nadležnost, ustanovljena ili predviđena zakonom, smatra se vlastitom nadležnošću jedinice lokalne samouprave.

Član 11.

Prijenos i povjeravanje novih poslova jedinicama lokalne samouprave bit će praćeni dodjelom sredstava potrebnih za njihovo efikasno obavljanje.

Član 34.

Jedinice lokalne samouprave imaju pravo na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima lokalni organi mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti u skladu sa zakonom.

Jedan dio finansijskih izvora jedinica lokalne samouprave ostvarivat će se od lokalnih taksi i naknada čiju stopu jedinica lokalne samouprave utvrđuje u okviru zakona.

Finansijska sredstva jedinica lokalne samouprave bit će srazmjerna njihovim nadležnostima koje su im dodijeljene zakonom. Svaki prijenos novih funkcija biti će praćen finansijskim sredstvima potrebnim za njihovo efikasno izvršavanje.

Zakonodavac je dužan pribaviti mišljenje od Saveza opština i gradova o svim pitanjima koja se odnose na dodjelu sredstava, kao i o svim promjenama zakona koje mogu utjecati na finansijske obaveze jedinica lokalne samouprave.

U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju jedinicama lokalne samouprave kao izvorni prihodi.

Član 56.

Federalne, odnosno kantonalne vlasti dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati jedinice lokalne samouprave u postupku donošenja propisa koji ih se direktno tiču.

Konsultovanje, u smislu iz prethodnog stava ovog člana, federalne, odnosno kantonalne vlasti vrše putem saveza opština i gradova.

Član 58. stav 2.

Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni dužni su da usklade svoje zakone sa ovim zakonom, te da izvrše prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave ovim zakonom, u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 59.

Prijenos poslova i nadležnosti dodijeljenih ovim Zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će istovremeno sa prijenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje.

D. Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br.: 66/13 i 94/15);

Član 73. st. 2. i 3. (osporena odredba)

(2) Na objekte čiji su imovinsko-pravni odnosi uređeni u skladu sa stavom (1) ovog člana, elektroenergetski subjekt nije dužan plaćati posebne naknade osim naknade za koncesiju i naknada utvrđenih drugim zakonima, a u slučaju nastanka štetnog događaja dužan je učinjenu štetu nadoknaditi.

(3) Elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu ima pravo svoje instalacije

postavljati u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrastrukture bez naknade u skladu sa važećim tehničkim i drugim propisima, uz obavezu pribavljanja saglasnosti od institucija nadležnih za upravljanje javnim površinama.

6. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presuda broj: U-7/16 od 06.06.2017. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 54/17), Presuda broj: U-12/17 od 25.10.2017. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 92/17), Presuda broj: U-4/18 od 17.12.2018. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 103/18) i dr.

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

U ovom ustavno sudskom predmetu Ustavni sud Federacije nije zakazao javnu raspravu iz razloga što nema spornih činjeničnih pitanja koja bi bilo nužno utvrditi na javnoj raspravi uz učešće stranaka u postupku, a već ima izgrađenu ustavnosudsku praksu u pogledu osporenog člana Zakona.

Uvidom u odredbe Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da se ovim Zakonom uređuje funkcionisanje elektroenergetskog sektora, elektroprivredne djelatnosti, razvoj i funkcionisanje tržišta električne energije, kao i opšti uslovi za isporuku električne energije, planiranje i razvoj, izgradnja, rekonstrukcija i održavanje elektroenergetskih objekata, te nadzor nad provođenjem ovog Zakona, dok se prijenos električne energije i druga pitanja vezana za upravljanje i vođenje elektroenergetskog sistema ne regulišu ovim Zakonom.

U postupku rješavanja ovog predmeta Ustavni sud Federacije je pošao od odredbe člana IV.C.3.10. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima zaštitu prava na lokalnu samoupravu osigurava Ustavni sud, a postupak pred Ustavnim sudom mogu pokrenuti opštine i gradovi, kao i udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Takođe, navedenim odredbama je propisano da Ustavni sud Federacije odlučuje o sporovima između jedinica lokalne samouprave i kantona ili Federacije na zahtjev opštinskog ili gradskog vijeća, načelnika opštine ili gradonačelnika grada, ili udruženja opština i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Iz navedene odredbe proizilazi da je Gradonačelnik Grada Tuzla ovlašten za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Federacije za zaštitu prava na lokalnu samoupravu.

Prema odredbama člana 58. stav 2. Zakona o principima lokalne samouprave, Federacija Bosne i Hercegovine i kantoni bili su dužni uskladiti svoje zakone sa citiranim zakonom, te izvršiti prijenos poslova i nadležnosti, kao i odgovornosti dodijeljenih jedinicama lokalne samouprave u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu. Kako je taj Zakon stupio na snagu dana 07.09.2006. godine, a Zakon o električnoj energiji donesen i objavljen u "Službenim novinama Federacije BiH", broj: 66/13 od 28.08.2013. godine, nesumnjivo se zaključuje da je propisivanjem svojevrstne odgovornosti koje se nameću opštinama kao jedinicama lokalne samouprave, a koje su predmet regulisanja osporene odredbe Zakona, jer

podrazumijevaju izdavanje propisanih pravnih akata i dozvola, te i činjenja od strane opštinskih organa za regulisanje izdavanja obavezne urbanističko – građevinske dokumentacije, uklanjanje nepropisno izgrađenih objekata i sl., a bez istovremenog prijenosa i potrebnih sredstava za njihovo vršenje, povrijeđeno pravo lokalne samouprave, pa time i Grada Tuzla kao jedinice lokalne samouprave.

U konkretnom slučaju utvrđeno je da prema osporenoj odredbi Zakona, elektroenergetski subjekt nije dužan plaćati posebne naknade osim naknade za koncesiju i naknada utvrđenih drugim zakonima, odnosno, elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu ima pravo svoje instalacije postavljati u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrastrukture, ali se oslobađa naknade u skladu sa važećim tehničkim i drugim propisima, uz obavezu pribavljanja saglasnosti od institucija nadležnih za upravljanje javnim površinama, koje su imovina jedinica lokalne samouprave.

Naime, iz utvrđenog činjeničnog stanja nesumnjivo se zaključuje da iz stava 2. člana 73. Zakona proističe da elektroenergetski subjekt kao investitor nije dužan da plaća naknade koje svojim propisom odredi jedinica lokalne samouprave, zbog toga što je donošenje Zakona o koncesiji i drugih zakona izvan nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Prema ovoj odredbi, u slučaju da je investitor izgrađuje elektroenergetskog objekta elektroenergetski subjekt koji je prethodno riješio imovinsko-pravne odnose, jedinica lokalne samouprave nema pravo da svojim propisom utvrdi i da naplati bilo kakvu naknadu, kao što je naknada za izdavanje urbanističko-građevinske dokumentacije (npr. urbanističke saglasnosti, odobrenje za građenje, upotrebna dozvola). Izdavanju urbanističko-građevinske dokumentacije prethode određeni troškovi, kao što su troškovi uvida, iskolčenja građevine, komisije za tehnički pregled objekta pri izdavanju upotrebne dozvole i sl. Ove troškove prethodno snosi organ jedinice lokalne samouprave koji je nadležan za izdavanje tih odobrenja, a naknadno ih u skladu sa svojim propisom o naknadama naplaćuje od investitora. Osim toga, kada je u pitanju izgradnja elektroenergetskog objekta i ukoliko je investitor elektroenergetski subjekt, troškove izdavanja dozvola, odobrenja i drugih naknada snosi neposredno jedinica lokalne samouprave, jer je prema ovoj odredbi elektroenergetski subjekt oslobođen plaćanja bilo kakvih naknada osim onih propisanih zakonom.

Takođe, iz odredbe stava 3. člana 73. Zakona proističe da elektroenergetski subjekt bez naknade ima pravo postavljati svoje instalacije u javne površine kao i u putnom pojasu putne infrastrukture. Iz ove odredbe proizilazi da elektroenergetski subjekt nije dužan da plaća naknade za instalacije postavljene u javnim površinama i putnom pojasu u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, čime se jedinicama lokalne samouprave onemogućava donošenje propisa kojima se utvrđuje naknada za korištenje javnih dobara u slučaju da takva dobra koristi elektroenergetski subjekt.

Uvažavajući činjenicu da elektroenergetski sektor, kao sektor od opšteg javnog interesa može imati određene pogodnosti, kakve su i predviđene Zakonom, Ustavni sud Federacije smatra da te pogodnosti ne mogu biti na štetu prava jedinica lokalne samouprave, te, ukoliko viši nivo vlasti propisuje oslobađanja od taksi i naknada koje pripadaju

jedinicama lokalne samouprave, dužan je istovremeno obezbijediti i prijenos sredstava za njihovo obavljanje, što osporenim odredbom Zakona nije učinjeno.

Na osnovu izloženog Ustavni sud Federacije je utvrdio da je osporenim odredbom Zakona na jedinice lokalne samouprave izvršen svojevrsan prijenos poslova i nadležnosti bez istovremenog prijenosa potrebnih sredstava za njihovo vršenje, na koji način se povrjeđuje pravo jedinica na lokalnu samoupravu, u konkretnom slučaju, pravo na lokalnu samoupravu Grada Tuzla.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije donio je jednoglasno u sastavu: Aleksandra Martinović, predsjednica Suda, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, prof.dr. Edin Muminović i dr.sc. Kata Senjak, sudije Suda.

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine

Aleksandra Martinović, v.r.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
USTAVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: U-10/19
Sarajevo, 18.06.2019. godine

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine odlučujući o zahtjevu Gradonačelnika Grada Tuzla za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s primjenom članka 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, na temelju članka IV.C.3.10. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u svezi s Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave, održanoj dana 18.06.2019. godine, donio je

P R E S U D U

1. Utvrđuje se da je člankom 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 66/13 i 94/15), povrijeđeno pravo na lokalnu samoupravu Grada Tuzla.

2. Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenim novinama Tuzlanskog kantona" i "Službenom glasniku Grada Tuzla".

O b r a z l o ž e n j e

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Gradonačelnik Grada Tuzla (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podneskom broj: 02/05-A-000454-2019 od 22.01.2019. godine, koji je u Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni

sud Federacije) zaprimljen dana 25.01.2019. godine, podnio je zahtjev za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u svezi s primjenom članka 73. st. 2. i 3. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: osporena odredba Zakona).

Sukladno s Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, podnositelj zahtjeva je ovlašten za pokretanje postupka pred Ustavnim sudom Federacije.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku u ovom predmetu na temelju Amandmana XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine su: podnositelj zahtjeva i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva smatra da je osporenim odredbom Zakona jedinicama lokalne samouprave nametnuta obveza u vidu izdavanja propisanih pravnih akata i dozvola, te činjenja od strane organa jedinica lokalne samouprave, kao što su izdavanje obvezne urbanističko-građevinske dokumentacije, a da istovremeno nije izvršen prijenos potrebnih sredstava za njihovo vršenje, čime se povrjeđuje pravo na lokalnu samoupravu.

Obrazlaže da u konkretnom slučaju, elektroenergetski subjekt prema osporenoj odredbi Zakona, nije dužan plaćati posebne naknade, osim naknade za koncesiju i naknade utvrđene zakonima. Navodi da elektroenergetski subjekt koji obavlja svoju djelatnost kao javnu uslugu, ima pravo postavljati svoje instalacije u javne površine, kao i u putnom pojasu putne infrastrukture, ali da se oslobađa naknade sukladno s važećim tehničkim i drugim propisima, uz obvezu pribavljanja suglasnosti od institucija nadležnih za upravljanje javnim površinama, koje su izvorna imovina jedinice lokalne samouprave.

Podnositelj zahtjeva smatra da ove pogodnosti, koje su utvrđene osporenim odredbom Zakona idu na štetu prava jedinica lokalne samouprave. S tim u svezi, zaključuje da ukoliko viši nivo vlasti propisuje oslobađanje od pristojbi i naknada, koje pripadaju jedinicama lokalne samouprave, dužni su istovremeno obezbijediti prijenos sredstava za njihovo obavljanje, što osporenim odredbom Zakona nije učinjeno. Ponavlja da se iz osporene odredbe Zakona može zaključiti da elektroenergetski subjekt, kao investitor, nije dužan da plaća naknade koje svojim propisom odredi jedinica lokalne samouprave, zbog toga što je donošenje Zakona o koncesiji i drugih zakona izvan nadležnosti jedinica lokalne samouprave. To znači da, prema osporenoj odredbi Zakona, u slučaju da je investitor izgradnje elektroenergetskog objekta, elektroenergetski subjekt koji je prethodno riješio imovinsko-pravne odnose, jedinica lokalne samouprave nema pravo da svojim propisom utvrdi i da naplati bilo kakvu naknadu, kao što je naknada za izdavanje urbanističko-građevinske dokumentacije (npr. urbanistička suglasnost, odobrenje za građenje, uporabna dozvola). Izdavanje navedene dokumentacije jedinici lokalne samouprave proizvodi određene troškove, kao što su troškovi uviđaja, iskoličenja građevine, troškovi komisije za tehnički pregled objekta